

Lausunto

26.06.2026

Asia: VN/20041/2026

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 3 ja 8 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kiitos lausuntopyyntöä.

Suomen Mehiläishoitajain Liitto SML ry puoltaa asetuksen muuttamista, jotta karhun rauhoituksesta voidaan poiketa alueellisilla kiintiöillä koko maassa. Muutos on välttämätön karhukannan hallitsemiseksi ja mehiläistarhauksen toimintaedellytysten turvaamiseksi.

Karhukanta on kasvanut nopeasti ja on perustelumuistion mukaan ennen metsästyskautta 2026 arviolta 2201–2962 yksilöä. Kanta on ollut suotuisalla suojelutasolla koko EU-jäsenyyden ajan ja ilman metsästyspainetta se kaksinkertaistuisi vuoteen 2030 mennessä. Nykyinen taso ylittää selvästi maaseudun elinkeinojen sosioekonomisen sietokyvyn.

Karhujen aiheuttamat vahingot mehiläistarhaukselle ovat lisääntyneet merkittävästi. SML:n havaintojen mukaan lähes puolet vahingoista tapahtuu sähköaidasta huolimatta, sillä karhut kaivautuvat aitojen ali tai rikkovat rakenteita. Mehiläistarhauksen menetykset heikentävät hunajantuotantoa, pölytyspalveluja, viljelykasvien satoja ja luonnonmarjojen pölytyksen onnistumista. Karhuvahingoilla on myös merkittävä taloudellinen vaikutus, sillä mehiläistarhojen menetykset heikentävät sekä hunajantuotannon kannattavuutta että pölytyspalvelujen arvoa maataloudelle.

Karhukannan kasvu ja metsästyksen puuttuminen ovat lisänneet poliisin tehtäviä ja pihavierailuja. Vuonna 2024 kirjattiin 880 pihavierailua. Tutkimusten mukaan karhut ovat ihmisarkoja alueilla, joilla

metsästystä harjoitetaan: metsästyspaineen puuttuminen lisää tottumista ihmisiin ja kasvattaa riskejä taajamissa sekä mehiläistarhoilla.

Pelkkä vahinkoperusteinen poikkeuslupajärjestelmä ei riitä hallitsemaan karhukantaa eikä poistamaan häiriökarhuja. KHO:n 1.6.2026 ratkaisu vahvistaa, että kannanhoidollinen metsästys on mahdollista, kun se perustuu konkreettisiin alueellisiin ongelmiin ja huolelliseen vaikutusarvioon.

Karhuvahingot eivät enää rajoitu Itä-Suomeen. Viime vuosina vahinkoja on kirjattu mm. Varsinais-Suomessa, Pirkanmaalla, Uudellamaalla ja Pohjois-Pohjanmaalla. Tämä osoittaa, että karhukanta on levittäytynyt laajasti koko maahan ja vahinkoja tapahtuu myös alueilla, joilla karhu ei aiemmin ole ollut merkittävä ongelma. Kiintiöiden tulee siksi kattaa koko maa ja kohdentua alueille, joilla karhukanta on tihentynyt ja vahingot ovat toistuvia.

SML korostaa seuraavaa:

– Alueellisten kiintiöiden tulee olla riittävän suuria, jotta karhukannan kasvu saadaan pysäytettyä ja käännettyä laskuun. Tämä on asetuksen keskeinen tavoite ja välttämätön edellytys vahinkojen vähentämiselle.

– Kiintiöt tulee kohdentaa myös alueille, joilla karhuvahingot ovat lisääntyneet ja karhukanta on levittäytynyt uusille alueille, kuten Varsinais-Suomeen, Uudellemaalle, Pirkanmaalle, Kanta-Hämeeseen ja Pohjois-Pohjanmaalle. Tämä vastaa perustelumistion kuvaamaa karhukannan laajenemista.

– Metsästys tulee suunnata yksilöihin, jotka aiheuttavat toistuvia vahinkoja tai ovat menettäneet ihmisarkuutensa, koska tutkimusten mukaan metsästyspaine ylläpitää karhujen ihmisarkuutta ja vähentää pihavierailuja.

– Mehiläistarhauksen erityinen haavoittuvuus tulee huomioida kiintiöiden kohdentamisessa, sillä karhujen aiheuttamat vahingot kohdistuvat suoraan elinkeinon toimintaedellytyksiin ja heikentävät pölytyspalveluja, hunajantuotantoa ja maatalouden satotasoja.

Asetuksen muutos on välttämätön, oikeasuhtainen ja perusteltu. Alueellinen kiintiömetsästys on ainoa keino, jolla karhukannan kasvu voidaan pysäyttää ja mehiläistarhauksen toimintaedellytykset turvata koko maassa.

Suomen Mehiläishoitajain Liitto SML ry

Eloranta Susanna
Suomen Mehiläishoitajain Liitto SML ry